

Plan mot kränkande behandling

Solviksskolan

År 25-26

VISION

Skolan är en plats där elever och personal tolererar varandras olikheter, där alla trivs och känner sig trygga, sedda och respekterade av varandra. Tillsammans tar vi ansvar för detta. Barn, elever och personal visar aktivt, i ord och handling, att man tar avstånd från alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Innehåll

Begrepp	3
Planens giltighet	4
Ansvarig	4
Delaktighet.....	4
Förankring av planen	4
Rektors ansvar	5
All personals ansvar.....	5
Elevs ansvar	5
Utvärdering.....	5
Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan 24-25.....	5
Utvärdering av årets plan 25-26	5
Ansvarig för att årets plan 25-26 utvärderas	5
Kartläggning.....	6
Kartläggningsmetoder	6
Områden som berörs i kartläggningen.....	6
Elevs delaktighet i kartläggning höstterminen 2025.....	6
Resultat och analys utifrån genomförd kartläggning av elevers upplevelser av trygghet höstterminen 2025.....	6
Åtgärder	7
Analys och åtgärd i fritidshem	7
Mål för grundskolan utifrån denna plan	8
Mål för fritidshem utifrån denna plan.....	9
Rutiner.....	10
Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling.....	10
Rutiner då elev kränkt elev.....	10
Rutiner för uppföljning då elev kränkt elev	11
Rutiner då personal kränkt elev.....	11
Rutiner för uppföljning då personal kränkt elev.....	11
Rutiner för dokumentation.....	11
Konkreta rutiner vid bråk och grovt våld:	11
Aktuella internetadresser/telefonnummer:.....	11

Begrepp

Kränkande behandling är det begrepp som används i 6 kapitlet skollagen. Med kränkande behandling avses ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen (trakasserier eller sexuella trakasserier) kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan ske av både barn och vuxen. Kränkande behandling kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjligande eller slag och sparkar. Kränkningar kan även bestå av utfrysning eller hot. Kränkande behandling kan även förekomma på nätet, till exempel i sociala medier.

Diskriminering enligt diskrimineringslagen är förenklat att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Direkt diskriminering att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Indirekt diskriminering att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.

Instruktion att diskriminera är när någon ger en order eller instruerar någon som är i beroendeställning, till exempel en anställd, att diskriminera någon annan.

Organiserad rasism innebär att rasistiska idéer och handlingar inte bara är individuella uttryck, utan systematiskt genomförs av grupper, organisationer eller inom samhällets strukturer (se mer gällande strukturella uttryck nedan) för att skapa och upprätthålla ojämlikhet, hierarkier, och ojämn fördelning av makt, resurser och rättigheter baserat på etnicitet eller ursprung.

Strukturella uttryck kan exempelvis handla om skolegregation, monokulturell rekrytering, etnocentrisk undervisning eller utestängande och hierarkiserande normer.

Individuella uttryck kan exempelvis yttra sig i våld, hot och verbala kränkningar, men också i mer svårupptäckta former som osynliggörande, uteslutning, segregering eller fördomsfulla och stereotypa uppfattningar om dem som upplevs som annorlunda.

Bristande tillgänglighet att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäligen utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till de ekonomiska och praktiska förutsättningarna, varaktigheten

och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt andra omständigheter av betydelse.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder).

Sexuella trakasserier avser ett beteende av sexuell natur som är oönskat av den som blir utsatt för det. Det kan till exempel vara att en lärare är sexuellt närgången mot en elev.

Lagstiftning

Definition av kränkande behandling: 6 kap. 3 § skollagen.

Planens giltighet

Planen gäller från 2025-08-18 och revideras senast 2026-09-30

Ansvarig

Rektor är ansvarig för att det varje år upprättas en ny plan och att den tidigare utvärderas.

Delaktighet

Genom klassråd, elevråd och fritidshemmens stormöten ges eleverna möjlighet att diskutera och lämna synpunkter på innehållet i planen. Elever informeras om att de även informellt kan lämna synpunkter och förslag löpande via klasslärare/mentor, EHT (elevhälsoteam) och/eller rektor.

Vårdnadshavare får information på föräldramöte där de ges möjlighet att läsa igenom och lämna synpunkter på planen samt genom delgivning på skolans kommunikativa plattform Unikum.

Personalen har deltagit i revidering av planen genom att delta i samtal och analys av planens olika delar.

Förankring av planen

Alla vuxna på skolan har ansvar för att tydligt visa att man tar avstånd från varje form av diskriminering och kränkande behandling och direkt ingripa vid minsta misstanke om missförhållanden. Utöver detta fördelas ansvaret enligt följande:

Rektors ansvar

- se till att all personal, alla elever, alla vårdnadshavare känner till innehållet i planen mot kränkande behandling
- upprätta, utvärdera och revidera planen mot kränkande behandling i samarbete med personal, barn/elever och vårdnadshavare
- se till att utredning görs och åtgärder vidtas om skolan får kännedom om kränkande behandling
- se till att det finns ett gemensamt system för dokumentation av anmäld/upptäckt kränkande behandling och de åtgärder som vidtas
- följa skolans/fritidshemmets plan mot kränkande behandling

All personals ansvar

- följa skolans/fritidshemmets plan mot kränkande behandling
- se till att åtgärder vidtas då kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks
- dokumentera misstänkt/anmäld/upptäckt kränkande behandling
- bevaka att utredda fall, som man varit berörd av, följs upp
- berätta för elever var de ska vända sig för att få hjälp eller berätta om att han/hon blivit kränkt eller märkt att någon annan blivit det
- uppmuntra elever att berätta om missförhållanden

Elevers ansvar

- följa skolans/fritidshemmets plan mot kränkande behandling
- arbeta för att alla ska trivas på skolan/fritidshemmet
- påtala kränkande behandling som förekommer på skolan/fritidshemmet

Utvärdering

Planen mot kränkande behandling följs upp och utvärderas i början av höstterminen och revideras i början av höstterminen varje år. De aktiviteter och åtgärder som varit målet för föregående läsår utvärderas. Resultatet sammanställs för utvärdering och analys. Uppföljningen av den gamla planen och kartläggningar som gjorts under vårterminen ligger till grund för den nya planen. Rektor initierar arbetet med uppföljning och kartläggning. De planerade aktiviteterna utvärderas av elever och personal som genomför/deltar i aktiviteten.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan 24-25

Elever, skolledning och personal har varit delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan.

Utvärdering av årets plan 25-26

Utvärdering av planen sker senast 2026-09-30.

Ansvarig för att årets plan 25-26 utvärderas

Rektor är ansvarig för att årets plan utvärderas.

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Innan ni väljer kartläggningsmetod bör följande beaktas:

- Hur ser det ut? Hur har det sett ut?
- Vad vill vi veta mer om? Vad har vi inte koll på?
- Hur ska vi få reda på det?

En gång per år genomförs en elevenkät där frågor gällande trygghet, trivsel och diskriminering kartläggs. Exempelvis trygghetsvandringar genomförs, observationer. Elevintervjuer, hälsosamtal av skolsköterska, skolsociala utredningar av kurator, riktade enkäter, Kränkande behandling Incident rapporter sammanställs och socialpedagog har regelbundna dialoger med elever om trygghet.

Områden som berörs i kartläggningen

Trygghet och studiero, delaktighet, inflytande, trivsel och diskriminering/kränkande behandling.

Elevers delaktighet i kartläggning höstterminen 2025

Grundskolan

Eleverna har samtalat om frågor gällande trygghet under klassråd och elevråd. Eleverna har gått trygghetsvandringar och svarat på enkäter om hur de känner kring sin skolmiljö.

Fritidshem

Eleverna har fått möjlighet att diskutera och samtala om enkätens resultat på fritidshemmets stormöten.

Resultat och analys utifrån genomförd kartläggning av elevers upplevelser av trygghet höstterminen 2025.

Resultat och analys grundskola

I kartläggningen framkommer att elever känner störst otrygghet vid förflyttningar in och ut från raster och under raster. Flera elever påpekar att de upplever ljudnivån i skolmatsalen som något hög. Eleverna upplever god studiero i klassrummen.

Resultat och analys fritidshem

En del av eleverna har upplevt att förflyttningen mellan klassrum och fritidshem vid skoldagens slut och fritidshemstidens början till viss del har varit otryggt.

Åtgärder

För att förbättra de resultat som kommit fram från de olika verksamheterna har följande åtgärder vidtagits:

Åtgärder i grundskola

Vuxenstöd vid förflyttning inom skolans område. Fem tysta minuter vid lunch i matsalen för att få ner ljudnivån. Rastverksamheten har utvecklats med fler aktiva vuxna ute på rasten som är involverade i rastverksamhet. Kontinuerligt arbete med att följa upp kränkningar, vilket dokumenteras i systemet Kränkande behandling incident/Draft-it. Personalen utbildas regelbundet i dokumentationssystemet för att säkerställa att kränkningar dokumenteras och följs upp. Schemaändringar så att förflyttningar för flera klasser inte sker samtidigt. Sedan två år tillbaka är IBIS (=inkluderande beteendestöd på skolan) under implementering på skolan. Detta ska vara ett stöd i att öka trygghet och studiero, minska konflikter och att förbättra elevers skolresultat. Detta arbete genomförs i samarbete med Uppsala Universitet.

Analys och åtgärd i fritidshem

Personal hämtar elever till fritidshemmet efter skoldagens slut. Tydliga scheman och bildstöd finns också på fritidshemmet för att eleverna lättare ska veta vem de ska vända sig till och vad som erbjuds under deras tid där. IBIS implementeras även på fritidshemmet för att få en positiv samvaro och att på ett medvetet sätt stärka tryggheten även i den verksamheten.

Mål för grundskolan utifrån denna plan

Mål	Aktivitet	Ansvar	Genomförs/ påbörjas	Uppföljning/ Utvärdering
Större andel trygga elever på Solviksskolan	<p>Kartläggning var eleverna känner sig otrygga på skolan/skolgården.</p> <p>IBIS – För att öka goda skolprestationer och för att hantera problembeteenden.</p> <p>Samarbete med SISU för att förbättra rastverksamheten.</p> <p>Samtal och tydlig genomgång av regler i de olika elevgrupperna.</p>	Elevhälsoteamet	Ht 2025	Vt 2026

Mål för fritidshem utifrån denna plan

Mål		Aktivitet	Ansvar	Genomförs/ påbörjas
<p>Alla elever ska veta vem man vänder sig till om något inte känns bra när man är på fritids</p>		<p>Fritidspersonalen säkerställer att alla elever på fritids vet vilken vuxen man ska vända sig till om något händer på fritidshemmet.</p> <p>IBIS – För att förbättra hälsa och trivsel.</p> <p>Samarbete med SISU.</p>	<p>Fritidshems- personalen</p>	<p>Ht 2025</p>

Rutiner

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Uppmärksamma kännetecken

Personal och vårdnadshavare är uppmärksamma på kännetecken som kan tyda på att en elev är utsatt för trakasserier eller kränkande behandling.

Gemensam uppfattning

Personalen har en gemensam uppfattning om vad som menas med trakasserier och kränkande behandling och vad vuxna i skolan ska reagera på.

Uppsikt och närvaro

Personal har god uppsikt över eleverna under lektionsfri tid, till exempel genom hög vuxennärvaro under raster samt genom vuxennärvaro vid ombyte i idrottshallen. Personalnärvaro prioriteras vid de platser som har kartlagts vara risk för upplevelse av otrygghet.

Regelbundna undersökningar

Skolan undersöker regelbundet om det finns elever som är utsatta för trakasserier eller kränkande behandling. Skolan genomför enkäter varje vårtermin. Man genomför även trygghetsvandringar och observationer. I undersökningarna ingår även elevintervjuer, hälsosamtal av skolsköterska, skolsociala utredningar av kurator, riktade enkäter samt utredningar av enskilda händelser som dokumenteras i systemet Kränkande behandling Incident.

Någon att prata med

Det ska alltid finnas en vuxen för eleverna att kunna vända sig till om de eller någon annan blir utsatt för trakasserier eller kränkande behandling.

Engagemang i vad som händer utanför skolan

Skolan engagerar sig i att utreda trakasserier och kränkande behandling som sker mellan eleverna utanför skolan, till exempel i sociala medier, som påverkar eleven i skolan.

Personal som elever och vårdnadshavare kan vända sig till

Vårdnadshavare ska alltid veta vem de kan vända sig till i skolan och på fritidshemmet, om de upplever att det finns något som verksamheten behöver uppmärksamma för att kunna arbeta för ökad trygghet.

Rutiner då elev kränkt elev

1. Personal som uppmärksammar kränkningen/diskrimineringen anmäler detta i Kränkande behandling Incident/Draft-it, både för dokumentation och för att göra en anmälan om utredning.

2. Personal som uppmärksammat kränkningen/diskrimineringen utreder vad som har hänt med stöd av socialpedagog och kurator. Rektor fattar beslut om ärendet kan avslutas eller om ytterligare utredning behövs. Utredningen genomförs i Kränkande behandling Incident.

Vid utredningen gäller följande:

Personal samtalar med den eller de elever som upplever sig trakasserade/kränkta och därefter med de elever som ska ha utfört trakasserier/kränkningen. Samtalen sker enskilt. Vårdnadshavare meddelas av skolan och mentor underrättas.

Rutiner för uppföljning då elev kränkt elev

Uppföljningssamtal med berörda elever för att säkerställa att trakasserier/kränkningen har upphört. Detta dokumenteras i Kränkande behandling Incident.

Rutiner då personal kränkt elev

1. Personal som uppmärksammar kränkningen anmäler detta i Kränkande behandling Incident.
2. Rektor utreder händelsen och samtalar med både elev och medarbetare och dokumenterar i Kränkande behandling Incident. Om medarbetaren önskar kan en facklig representant medverka vid utredningen. Rektor följer i övrigt HR:s rutiner.

Rutiner för uppföljning då personal kränkt elev

Uppföljningssamtal med berörda elever för att se om diskriminering/kränkning har upphört. Uppföljningen dokumenteras i Kränkande behandling Incident.

Rutiner för dokumentation

Dokumentation sker i Kränkande behandling Incident.

Konkreta rutiner vid bråk och grovt våld:

- Sära på de som bråkar, ta dem till olika rum med personal i varje rum, personal pratar med eleverna i direkt anslutning till händelsen.
- Dokumentera ev. skador med foton via mobil om inte skolsköterskan är i skolan, då ska eleven dit för att skadan ska dokumenteras. I vissa fall kan det även finnas behov av att vårdnadshavaren uppsöker sjukvård med eleven.
- Kontakt tas med vårdnadshavaren till berörda elever.
- Vid allvarliga händelser gör skolan en polisanmälan.
- I samråd med vårdnadshavare kan det beslutas att eleven får undervisas på annan plats eller hemstudier under resterande dag till att händelsen är utredd. Ett sådant beslut fattas av rektor.
- Berörd mentor informeras och den personal som behöver informeras delges.
- Dokumentation ska göras utifrån de rutiner som gäller i Ludvika kommun.

Aktuella internetadresser/telefonnummer:

- BRIS (Barnens rätt i samhället) www.bris.se
- Rädda Barnen www.rb.se
- Skolutveckling www.skolutveckling.se
- Skolverket www.skolverket

- Barnombudsmannen www.bo.se
- Rädda barnen, *Jourhavande kompis*, måndag till fredag 18-22 samt lördag och söndag 14-18.
Tfn 020-22 24 44
- Rädda barnen, *Föräldratelefon*, måndag till fredag: 18-21, lördag 13-16, tfn 020-786 786